

CHƯƠNG 2: XÃ HỘI NGUYÊN THỦY

1. Gợi ý khai thác trang mở đầu chương

– Theo cấu trúc chung, trang mở đầu chương được biên soạn nhằm giới thiệu một cách khái quát những nội dung cốt lõi của chương. Những hình ảnh trong trang này cũng mang tính gợi mở vấn đề. GV có thể hướng dẫn HS đọc nhanh nội dung kênh chữ và quan sát kênh hình; có thể hỏi HS để có được những thông tin phản hồi ban đầu: *Em có ấn tượng hay nhận xét gì khi quan sát hình ảnh này? Em có suy luận gì về nội dung của chương thông qua hình ảnh này?...* GV cũng có thể giới thiệu khái quát nội dung bức tượng và định hướng:

50

Đây là bức tượng phục chế khuôn mặt của một dạng Người tối cổ tìm thấy ở Bắc Kinh, Trung Quốc, rồi nêu các câu hỏi gợi mở: *Nguồn gốc loài người từ đâu? Cuộc sống của con người khi mới hình thành diễn ra như thế nào?...*

– GV giới thiệu khái quát về các giai đoạn phát triển của xã hội nguyên thủy thông qua trực thời gian cuối trang.

– Trên cơ sở định hướng của GV, HS phát biểu ý kiến, có thể ghi nhanh ra giấy nháp/ giấy nhớ những câu hỏi/vấn đề mà các em muốn được khám phá hay giải đáp khi tìm hiểu về chương này.

2. Gợi ý về nội dung kênh hình mở đầu chương

– Tượng *Người vượn Bắc Kinh* – Một dạng Người tối cổ, tìm thấy ở Bắc Kinh – Trung Quốc (tượng phục dựng). Tại một mỏ đá vôi thuộc làng Chu Khẩu Điểm (Bắc Kinh – Trung Quốc) từ năm 1921 đến những năm 80 của thế kỉ XX, các nhà khoa học đã khai quật được nhiều di cốt hoá thạch của Người tối cổ, gồm cả nam, nữ và trẻ em, có niên đại từ khoảng 46 vạn năm đến 23 vạn năm cách ngày nay. Trong hình là tượng phục dựng Người vượn Bắc Kinh trưởng thành. Theo các nhà khoa học, loài người có nguồn gốc từ một loài Vượn cổ tiến hoá thành. Trải qua quá trình tiến hoá, một nhánh của loài Vượn cổ đã dần dần chuyển biến thành Người tối cổ. Đây là dấu mốc đánh dấu sự xuất hiện của loài người. Dấu tích của Người tối cổ được tìm thấy ở nhiều địa điểm trên Trái Đất, mà sớm nhất là ở Ê-ti-ô-pi-a (châu Phi).

– Trực thời gian mô tả khái quát các giai đoạn phát triển của xã hội nguyên thủy. Theo Chương trình môn học được ban hành năm 2018, nội dung lịch sử Việt Nam được tích hợp trong lịch sử thế giới, vậy nên trên trực thời gian đã tích hợp thể hiện quá trình phát triển của xã hội nguyên thủy cả trên thế giới và ở Việt Nam, giúp GV và HS dễ hình dung hơn: *Việt Nam ở đâu và như thế nào trong dòng chảy của lịch sử thế giới?*